

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 20 d. Nr. 21RE-43 (AG-991/07-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A.V. skundą dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešosios tvarkos biuro sprendimo dalies panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas A.V. (toliau – ir pareiškėjas) skunde prašo panaikinti Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir Departamentas, atsakovas) Viešosios tvarkos biuro 2024 m. lapkričio 12 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl A.V. leidimo laikyti (nešiotis) ginklus panaikinimo ir ginklo paėmimo“ (toliau – Sprendimas), išskyrus šio Sprendimo 4 punktą.

Skunde paaiškino, kad 2020 m. kovo 16 d. Klaipėdos apskrities vyriausiam policijos komisariate (toliau – Klaipėdos apskr. VPK) pareiškėjui išduotas leidimas Nr. (duomenys neskelbtini) laikyti (nešiotis) ginklus (toliau – Leidimas), jo vardu yra registruoti lygiavamzdis šautuvas „IZH 27 EM“, Nr. (duomenys neskelbtini), lygiavamzdis šautuvas „IZH 26 E“, Nr. (duomenys neskelbtini), ir pistoletas „Glock 43 X“, Nr. (duomenys neskelbtini). 2020 m. kovo 16 d. Klaipėdos AVPK A.V. išdavė naudotojo leidimą Nr. (duomenys neskelbtini) laikyti (nešiotis) ginklus (toliau – Naudotojo leidimas), suteikiantį teisę naudotis A.V. vardu registruotais keturiais šaunamaisiais ginklais. Pareiškėjui priklausantis lygiavamzdis šautuvas „IZH 27 EM ir pistoletas „Glock 43 X“ kartu su A.V. priklausančiais trimis šaunamaisiais ginklais 2024 m. rugsėjo 24 d. buvo išimti policijos pareigūnų ikiteisminio tyrimo byloje ir saugomi Klaipėdos AVPK ginklų saugykloje. Pareiškėjas 2024 m. spalio 19 d. Departamento Viešosios tvarkos biuro Licencijavimo valdybai (toliau – ir Licencijavimo valdyba) pateikė prašymą dėl ginklų gražinimo, kuri prašymo netenkino ir Sprendimu panaikino Leidimo ir Naudotojo leidimo galiojimą, paėmė jam priklausantį lygiavamzdį šautuvą, šaudmenis, ginklo pažymėjimą bei perdavė laikinam saugojimui į ginklų saugyklą bei nusprendė paimtus ginklus ir šaudmenis realizuoti įstatymų nustatyta tvarka.

Pareiškėjas nurodė, kad atsakovas, priimdamas Sprendimą, vadovavosi Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostata, kuri pareiškėjo atžvilgiu taikytina dėl policijos ikiteisminiame tyrime nustatytų aplinkybių, pagal kurias jis nesilaikė savo, kaip teisėto ginklų savininko ir naudotojo, pareigos užtikrinti, kad ginklai ir šaudmenys būtų saugomi, t. y. ginklus ir šaudmenis paliko be priežiūros neužrakintame automobilyje, kitiems asmenims laisvai prieinamoje vietoje ir dėl savo nerūpestingumo sudarė sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti, todėl tokie jo veiksmai sukėlė realią grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Su nurodytais atsakovo argumentais nesutinka.

Pasak pareiškėjo, iš Sprendimo turinio matyti, kad atsakovas faktines aplinkybes nustatinėjo naudojantis policijos registruojamų įvykių registre nurodytomis ikiteisminio tyrimo Nr. (duomenys

neskelbtini) aplinkybėmis apie tai, kad 2024m. rugsėjo 22 d. 09:46 val. gautas pranešimas, jog automobilis „Toyota Land Cruiser“, valst. Nr. (duomenys neskelbtini), įvažiavo į griovį, vairuotojas neblaivus, apie 10:00 val. automobilis rastas kieme, adresu (duomenys neskelbtini), prie jo stovėjo neblaivus T.L., kuris prisipažino vairavęs, jam nustatytas 2.54 promilių girtumas, automobilio bagažinėje rasti keturi medžiokliniai šautuvai, kovinis pistoletas „Glock“, įvairaus kalibro šaudmenys. Be to, atsakovas vadovavosi įtariamą T. L. apklausos protokolu iš ikiteisminio tyrimo, kuriame nurodyta, kad automobilį jis pasiėmė be A. V. leidimo, automobilio rakteliai buvo užvedimo spynelėje, todėl tuo ir pasinaudojo. Taigi, faktiškai vieno asmens paaiškinimais, kuris įvykio metu buvo sunkiai girtas, atsakovas konstatavo, kad ginklai buvo palikti visiškai be priežiūros, neužrakintame automobilyje ir būtent tai sudarė sąlygas jais pasinaudoti kitiems asmenims, taip sukeliant realią grėsmę kitiems asmenims, visuomenės saugumui ir kt.

Pareiškėjo teigimu, tokios išvados yra nepagrįstos, nes atsakovas jas padarė vadovaujantis tikrovės neatitinkančiais T. L. paaiškinimais. Pareiškėjas automobilį buvo užrakinęs, automobilio rakteliai nebuvo palikti automobilio užvedimo spynelėje ar kur nors kitur be priežiūros, jie buvo patalpoje kur buvo ir pats pareiškėjas, juos T. L. savavališkai pasiėmė ir be pareiškėjo sutikimo išvažiavo, t. y. T. L. automobilį faktiškai pavogė, todėl šiuo konkrečiu atveju atsakovas neturėjo pagrindo vadovautis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatomis ir panaikinti Leidimą bei Naudotojo leidimą. Nurodė, kad pastebėjęs automobilio dingimą, planavo apie įvykį pranešti policijai, tačiau beveik tuo pat metu sulaukęs policijos skambučio apie aptiktą jo automobilį, to nebespėjo padaryti. Mano, kad atsakovas vadovavosi T. L. parodymais, kuriuos jis davė tuoj po sulaikymo; akivaizdu, kad jis buvo suinteresuotas kiek įmanoma sušvelninti savo kaltę ar pateisinti savo veiksmus, tačiau, pareiškėjo žiniomis, jis vėliau davė kitokius parodymus apie automobilio raktelius ir nuvažiavimą juo aplinkybes (apie tai pareiškėjui pasakė T. L.), todėl nėra pagrindo konstatuoti, jog pareiškėjas netinkamai saugojo ginklus (b. l. 1–4).

Pareiškėjas sutinka (pageidauja), jog byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka (b. l. 3).

Policijos departamentas pateikė atsiliepimą, kuriame nurodė, kad su pareiškėjo skundo reikalavimu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą ir palikti galioti Sprendimą.

Atsiliepime iš esmės pakartojo Sprendime išdėstytas aplinkybes. Atsiliepime dėl skundo argumentų nurodė, kad skundo teiginys, jog T.L. savavališkai pasiėmė automobilio raktelius ir be pareiškėjo sutikimo išvažiavo, t. y. automobilį faktiškai pavogė, todėl atsakovas neturėjo pagrindo vadovautis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatomis ir panaikinti Leidimą ir Naudotojo leidimą, turi būti laikomas nepagrįstas, nes pareiškėjas dėl automobilio vagystės ir sugadinimo pareiškimo nepateikė, policijos neinformavo ir pretenzijų nepareiškė. Tai leidžia daryti išvadą, kad pareiškėjas leido leidimo laikyti (nešiotis) ginklus neturinčiam ir neblaiviam T. L. vairuoti savo automobilį, kuriame buvo sudėti ginklai ir šaudmenys arba tokį elgesį toleravo bei pagrindžia priimto Sprendimo pagrįstumą.

Atsakovas rėmėsi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2013 m. sausio 25 d. nutarimu, kad ginklai ir šaudmenys gali kelti pavojų ne tik pačiam ginklus ir šaudmenis turinčiam asmeniui, bet ir kitiems visuomenės nariams, viešajai tvarkai, todėl įstatymų leidėjas turi pareigą nustatyti tokias ginklų ir šaudmenų patekimo į civilinę apyvartą, jų laikymo, naudojimo, leidimų įsigyti ginklų išdavimo ir panaikinimo sąlygas bei tvarką, kad būtų sudarytos prielaidos apsaugoti nuo galimos grėsmės tiek patį ginklus ir šaudmenis turintį asmenį, tiek kitus visuomenės narius, užtikrinti viešąją tvarką. Nurodė, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) analogiškose bylose yra pasisakęs, jog kilusios grėsmės vertinimas neturi būti siejamas su konkrečių pasekmių kilimu, pakanka konstatuoti, kad dėl daromo pažeidimo kyla teisės normoje nurodytos grėsmės reali galimybė.

Atsakovo teigimu, pareiškėjo skundo teiginys, kad atsakovas Sprendime neturėjo pagrindo vadovautis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatomis ir panaikinti Leidimą ir Naudotojo leidimą, nes jis automobilio raktelių nebuvo palikęs užvedimo spynelėje, kaip nurodoma Sprendime, o rakteliai buvo patalpoje kur buvo ir jis pats, tačiau T. L. juos savavališkai pasiėmė, nepatvirtina aplinkybės, kad pareiškėjas tinkamai užtikrino automobilyje paliktų ginklų saugumą, nes kaip parodė

ikiteisminio tyrimo metu nustatyti duomenys, ginklai tapo lengvai prieinami neblaiviam (nustatytas sunkus 2,54 promilių girtumas) pašaliniam asmeniui T. L.. Ginklai yra padidinto pavojaus šaltinis, todėl pareiškėjo neužtikrintas tinkamas ginklų ir šaudmenų saugojimas, jų palikimas automobilyje, kuriame jie tapo lengvai prieinami pašaliniam neblaiviam asmeniui, neabejotinai reikšmingai padidino pavojų aplinkiniams asmenims. Atsakovas laikosi pozicijos, kad pareiškėjo neatsakingas elgesys sukėlė realią grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Todėl, atsakovo nuomone, pareiškėjo teiginys, kad nėra pagrindo konstatuoti, jog jis netinkamai saugojo ginklus, turėtų būti vertinamas kritiškai.

Atsiliepime pažymėjo, kad teisės aktų nuostatos, numatančios griežtus reikalavimus ginklų apyvartai, visų pirma skirtos prevencijai, nes šaunamieji ginklai yra ypatingi ribotos civilinės apyvartos objektai, jų savininkams ir naudotojams keliami specialūs reikalavimai, kurių tikslas užtikrinti visuomenės saugumą, išvengti šaunamojo ginklo patekimo asmenims, kurie neturi teisės jais naudotis bei tuo pačiu išvengti paties netinkamo šaunamojo ginklo panaudojimo. Prevenciniai šaunamųjų ginklų apyvartos reikalavimų tikslai suponuoja šaunamojo ginklo savininkų ir naudotojų aukštesnį atsakomybės standartą negu kitais, įprastų neribotos civilinės apyvartos objektų atvejais, jiems keliami itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai. LVAT praktikoje pabrėžiama, kad teisės aktų, reglamentuojančių tinkamą ginklų laikymą reikalavimai yra imperatyvūs, o tai reiškia, kad kitokie elgesio variantai yra neleidžiami, šių reikalavimų negalima aiškinti plečiamai ar jų įgyvendinimą sieti su kokiomis nors sąlygomis ar išimtimis. Pareiškėjas yra asmeniškai atsakingas už tinkamą jų vykdymą.

Mano, kad Policijos departamentas teisingai taikė teisės normas ir priėmė pagrįstą bei teisingą Sprendimą, kurį naikinti skunde nurodytais motyvais nėra jokio pagrindo (b. l. 23–28, 51).

Atsakovas prašo bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 28).

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Policijos departamento Viešosios tvarkos biuro Sprendimo (išskyrus jo 4 punktą) teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjui Klaipėdos apskr. VPK 2020 m. kovo 16 d. išdavė Leidimą ir Naudotojo leidimą (b. l. 61–62).

Pareiškėjas Policijos departamento Licencijavimo valdybos 1-ajam skyriui pateikė 2024 m. spalio 15 d. prašymą gražinti jam priklausančius nurodytus ginklus (b. l. 58–60).

Policijos departamento Viešosios tvarkos biuras 2024 m. lapkričio 12 d. priėmė Sprendimą, kuriuo, vadovaujantis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktu, 41 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos policijos generalinio komisaro 2003 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 362 „Dėl fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 55.1 papunkčiu, 59 punktu ir Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių paėmimo ir tolesnio jų panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 5-V-551 (2024 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 5-V-1064 redakcija) (toliau – Tvarkos aprašas) 17 ir 18 punktų nuostatomis, nuspręsta: pareiškėjo prašymo Nr. (duomenys neskelbtini) netenkinti (1 punktas); panaikinti pareiškėjo Leidimo ir A.V. Naudotojo leidimo galiojimą (2 punktas); paimti pareiškėjui priklausančią lygiavamzdį šautuvą „IZH 26 E“, Nr. (duomenys neskelbtini), šovinio tipas – 12x70, šaudmenis, ginklo pažymėjimą bei perduoti laikinam saugojimui į ginklų saugyklą (3 punktas); gražinti A.V. priklausančius nurodytus ginklus (4 punktas); apie priimtą sprendimą informuoti pareiškėją (5 punktas); apie Naudotojo leidimo panaikinimą ir ginklų gražinimą informuoti A.V. (6 punktas); paimtus ir policijos ginklų saugykloje saugomus ginklus ir šaudmenis realizuoti Įstatymo nustatyta tvarka (7 punktas). Sprendime, be kita ko, nurodyta, kad 2024 m. spalio 16 d. pareiškėjas Policijos departamento Licencijavimo valdybai pateikė prašymą Nr. (duomenys neskelbtini) dėl ginklų gražinimo. Vadovaujantis Įstatymu ir Aprašu, siekiant nustatyti, ar nėra aplinkybių, kurių pagrindu gali būti panaikintas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus, buvo atlikti patikrinimai. Nustatyta, kad 2020 m. kovo 16 d. Klaipėdos apskr. VPK pareiškėjui išduotas Leidimas ir Naudotojo leidimas. Nustatyta, kad A.V. priklausančias lygiavamzdis šautuvas „IZH 27 EM“, Nr. (duomenys neskelbtini)

ir pistoletas „Glock 43 X“, Nr. (duomenys neskelbtini) bei A.V. priklausantys nurodyti ginklai 2024 m. rugsėjo 24 d. buvo išimti policijos pareigūnų ikiteisminio tyrimo byloje Nr. (duomenys neskelbtini).

Sprendime nurodyta, kad susipažinta su ikiteisminio tyrimo Nr. (duomenys neskelbtini) aplinkybėmis ir nustatyta, kad 2024 m. rugsėjo 22 d., 09 val. 46 min., gautas pranešimas, kad automobilis „Toyota“, valst. Nr. (duomenys neskelbtini), įvažiavo į griovį ir visas apdaužytas spėjo išvažiuoti link (duomenys neskelbtini), vairuotojas neblaivus. 2024m. rugsėjo 22 d., 10 val. 00 min. minėtas automobilis buvo rastas kieme, adresu (duomenys neskelbtini). Prie automobilio stovėjo T.L., kuris prisipažino vairavęs; jam nustatytas 2.54 promilių girtumas. Automobilio apžiūros metu bagažinėje rasti keturi medžiokliniai šautuvai, vienas kovinis pistoletas „Glock“, 6 vnt. 7 mm šaudmenų, 70 vnt. 9 mm Magtech šaudmenų, 54 vnt. 12 kalibro šaudmenų. Ginklai ir šaudmenys paimti saugojimui. Dėl įvykio pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. (duomenys neskelbtini), pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 281¹ straipsnio 1 dalį (Transporto priemonių vairavimas, kai vairuoja neblaivus asmuo). Nustatyta, kad Policijos licencijuojamos veiklos informacinėje sistemoje (toliau – PLVIS) 2024 m. rugsėjo 28 d. gautas perspėjimas dėl pareiškėjo administracinio nusižengimo (ROIK (duomenys neskelbtini)), pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 229 straipsnio 2 dalį (Ginklų ir šaudmenų saugojimo, laikymo, nešiojimo ar gabenimo tvarkos pažeidimas). Susipažino su įvykio (ROIK (duomenys neskelbtini)) aplinkybėmis (ANR esantys T. L. įtariamojo apklausos protokolas ir pareiškėjo liudytojo apklausos protokolas), išdėstė juose nurodytus paaiškinimus. Nurodė, kad PLVIS duomenimis, T. L. vardu leidimas laikyti (nešiotis) ginklus nėra išduotas. Už nurodyto pažeidimo padarymą, 2024 m. rugsėjo 27 d. pareiškėjui surašytas administracinio nusižengimo protokolas su administraciniu nurodymu dėl administracinio nusižengimo, numatyto ANK 229 straipsnio 2 dalyje, padarymo, t. y. dėl to, kad būdamas nurodytų ginklų savininkas ir naudotojas, pažeidė Įstatymo 30 straipsnio 6 punkto ir 32 straipsnio 3 punkto reikalavimus, neužtikrino saugaus ginklų ir šaudmenų laikymo, tai yra, 2024 m. rugsėjo 21 d. po medžioklės nuvyko į šaudyklą, o po šaudyklos ginklus paliko neužrakintame automobilyje, taip tinkamai nepasirūpino jų saugumu, ko pasėkoje neblaivus T. L. be leidimo pasinaudojo automobiliu, kuriame buvo sudėti minėti ginklai. Už šį pažeidimą pareiškėjui paskirta 15 eurų bauda, kurią pareiškėjas sumokėjo 2024 m. rugsėjo 30 d.

Sprendime citavo Įstatymo 32 straipsnio 3 dalį; pažymėjo, kad Įstatymo nuostatų (17, 18, 30 straipsniai) turinys rodo, kad asmenims, kurie nori įsigyti ir turėti ginklus ir šaudmenis, bei jų elgesiui yra keliami itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai. Esant tokioms nustatytoms faktinėms aplinkybėms, kad pareiškėjas neužrakintame automobilyje, kitiems asmenims laisvai prieinamoje vietoje, paliko be priežiūros jam ir (duomenys neskelbtini) priklausančius ginklus bei šaudmenis, dėl ko neblaivus T. L. automobiliu, su jame buvusiais ginklais ir šaudmenimis, pasinaudojo ir sukėlė eismo įvykį, galima konstatuoti, kad jis pasielgė nerūpestingai, neužtikrino jų saugumo ir dėl savo nerūpestingumo sudarė sąlygas kitiems asmenims pasinaudoti jam ir (duomenys neskelbtini) priklausančiais ginklais bei šaudmenimis. Pareiškėjas turi išduotą Leidimą bei Naudotojo leidimą, o tai reiškia, kad jis privalėjo žinoti savo, kaip teisėto ginklų savininko ir ginklų naudotojo pareigą saugiai laikyti ir gabenti šaunamuosius ginklus. Taip pat turėjo numatyti, kad toks jo nerūpestingas elgesys gali kelti pavojų viešajai tvarkai ir visuomenės saugumui, žmonių gyvybei ar sveikatai. Citavo Įstatymo 2 straipsnio 17 punktą, 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą, 41 straipsnio 1 dalies 2 punktą, Tvarkos aprašo 17, 18 punktus; Aprašo 55.1 papunktį, 59 punktą. Sprendime nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nesilaikė savo, kaip teisėto ginklų savininko ir naudotojo pareigos – užtikrinti, kad ginklai ir šaudmenys būtų saugomi, t. y. ginklus ir šaudmenis paliko be priežiūros neužrakintame automobilyje, kitiems asmenims laisvai prieinamoje vietoje, ir dėl savo nerūpestingumo sudarė sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti, konstatuoja, kad tokie pareiškėjo veiksmai sukėlė realią grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, pareiškėjui išduoto Leidimo ir Naudotojo leidimo galiojimas turi būti panaikintas (b. l. 7–11, 32–36).

Pareiškėjas 2024 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informuotas apie priimtą Sprendimą (b. l. 6, 12, 31, 37).

Pareiškėjas su Sprendimu nesutinka, prašo Sprendimą, išskyrus jo 4 punktą, panaikinti.

Ginčo teisinius santykius reguliuoja Įstatymo nuostatos.

Įstatymo tikslas – reglamentuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą. Įstatymo paskirtis – nustatyti ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų klasifikavimo į kategorijas nuostatas, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos ir jos kontrolės teisinius pagrindus ir subjektų, kurių veikla susijusi su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, teisės ir pareigas (Įstatymo 1 straipsnio 1–2 dalys).

Pagal Įstatymo 32 straipsnio 3 dalį, ginklų, šaudmenų savininkai ir naudotojai privalo užtikrinti, kad ginklai ir šaudmenys būtų saugomi. Civilinėje apyvartoje esančių ginklų ir šaudmenų laikymo ir saugojimo sąlygas ir reikalavimus nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

Įstatymo 40 straipsnyje reglamentuotas leidimų nešiotis ir leidimų laikyti ginklus galiojimo panaikinimas. Įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatyti leidimų nešiotis ir leidimų laikyti Įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose nurodytus ginklus, B ir C kategorijų ginklus galiojimo panaikinimo pagrindai, vienas iš kurių – kai asmuo naudojasi ginklu pažeisdamas ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą reglamentuojančius teisės aktus ir tas pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui (6 punktas).

Pagal Įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 2 punktą, policijos įstaiga ir kitos įstatymų įgaliosios valstybės institucijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis paima, panaikinus atitinkamos licencijos, rašytinio sutikimo, leidimo nešiotis ginklus, leidimo laikyti ginklus galiojimą.

Sprendžiant dėl asmens teisės nešioti ir laikyti ginklą panaikinimo Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto pagrindu, turi būti nustatytos dvi sąlygos – įstatymų, teisės aktų pažeidimas, bei tuo keliami grėsmė žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai (žr., pvz., LVAT 2012 m. balandžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1369/2012; 2022 m. sausio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-114-492/2022). Šiuo aspektu taip pat akcentuotina, kad sprendžiant dėl specialiosios teisės suteikimo (atėmimo), pareiga įrodyti, kad asmuo atitinka įstatymo reikalavimus (jų nepažeidė), tenka pačiam asmeniui, siekiančiam tokią teisę įgyti, tuo pačiu jam tenka ir pareiga paneigti abejones, kylančias vertinant vienus ar kitus faktus, reikšmingus specialiosios teisės turėjimui (žr., pvz., LVAT 2018 m. gruodžio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1355-438/2018; 2020 m. spalio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2310-1062/2020).

Nagrinėjamu atveju Sprendimu pareiškėjo Leidimas ir Naudotojo leidimas panaikinti Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto pagrindu, nes pareiškėjas nesilaikė pareigos užtikrinti, kad ginklai ir šaudmenys būtų saugomi, t. y. ginklus ir šaudmenis paliko be priežiūros neužrakintame automobilyje, kitiems asmenims laisvai prieinamoje vietoje ir dėl savo nerūpestingumo sudarė sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti, tokie pareiškėjo veiksmai sukėlė realią grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui.

Pareiškėjas Sprendimo neteisėtumą skunde grindžia tuo, kad atsakovas rėmėsi vieno asmens, T. L., paaiškinimais, kuris įvykio metu buvo sunkiai girtas, bei išvadas padarė vadovaujantis šiais tikrovės neatitinkančiais jo paaiškinimais. Pareiškėjo teigimu, jis automobilį buvo užrakinęs, rakteliai nebuvo palikti automobilio užvedimo spynelėje ar kitur be priežiūros, jie buvo patalpoje, kurioje buvo ir pats pareiškėjas, juos T. L. savavališkai pasiėmė ir be pareiškėjo sutikimo išvažiavo, t. y. automobilį faktiškai pavogė; pareiškėjas apie automobilio dingimą nespėjo pranešti policijai.

Iš Sprendimo turinio matyti, kad priimant Sprendimą buvo susipažinta su T. L. įtariamojo apklausos protokolu, kuriame, be kita ko, nurodyta, kad: „Automobilis buvo neužrakintas, rakteliai buvo automobilio užvedimo spynelėje, todėl jis automobilį ir pasiėmė. Automobilį pasiėmė niekam nesakęs, A.V. automobilio jam nedavė. Važiuojant automobiliu jo nesuvaldė ir nuvažiavo nuo kelio į pakelės griovį. Kokie daiktai buvo automobilyje nežinojo.“ Iš su atsiliepimu pateikto (duomenys neskelbtini) apylinkės teismo 2024 m. spalio 10 d. baudžiamojo įsakymo (priimtas T. L. atžvilgiu dėl nusikalstamos veikos, numatytos BK 281¹ straipsnio 1 dalyje) matyti, kad T. L. papildomos apklausos metu parodė, kad pareiškėjo automobilis buvo užrakintas, kiek pamena, jis raktelius pasiėmė nuo stalo; pareiškėjas jam mašinos nedavė, jis pats pasiėmė, nes norėjo parvažiuoti į namus (b. l. 40–44).

Į nagrinėjamą bylą pateikti duomenys, kad pareiškėjui (duomenys neskelbtini) 2024 m. rugsėjo 27 d. buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas Nr. (duomenys neskelbtini)

(ROIK (duomenys neskelbtini)) su administraciniu nurodymu pagal ANK 229 straipsnio 2 dalį (toliau – ir Administracinio nusižengimo protokolas). Administracinio nusižengimo protokole nurodyta nusižengimo esmė ir nustatytos aplinkybės: būdamas nurodytų ginklų savininkas ir naudotojas, pažeidė Įstatymo 30 straipsnio 6 punkto ir 32 straipsnio 3 punkto reikalavimus, neužtikrino saugaus ginklų ir šaudmenų laikymo, t. y. 2024 m. rugsėjo 21 d. po medžioklės nuvyko į šaudyklą, o po šaudyklos ginklus paliko neužrakintame automobilyje, taip tinkamai nepasirūpino jų saugumu, ko pasekoje neblaivus T.L. be leidimo pasinaudojo automobiliu, kuriame buvo sudėti minėti ginklai (b. l. 32–34). Pareiškėjas paskirtą baudą sumokėjo 2024 m. rugsėjo 30 d. (b. l. 35). Taigi, byloje esantys duomenys patvirtina, kad pareiškėjas patrauktas administracinėn atsakomybėn už ANK 229 straipsnio 2 dalyje numatytą pažeidimą (Teisėtai įgytų ginklo, šaudmenų, kuriems įsigyti, laikyti ar nešioti reikalingas leidimas, saugojimo, laikymo, nešiojimo ar gabenimo taisyklių pažeidimas), todėl laikytina, kad Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto viena iš būtinų taikymo sąlygų – įstatymų, teisės aktų, reglamentuojančių ginklų apyvartą pažeidimas yra nustatytas administracinio nusižengimo byloje (ROIK (duomenys neskelbtini)).

Pareiškėjo argumentai, kad atsakovas padarė nepagrįstas išvadas, remdamasis neblaivaus T. L. paaiškinimais, atmetini, nes, kaip matyti iš Sprendimo turinio, atsakovas Sprendimą grindė ne tik T. L. įtariamojo apklausos protokolu, tačiau ir pareiškėjo atžvilgiu surašytu Administracinio nusižengimo protokolu ir jame nustatytais duomenimis, kad pareiškėjas ginklus paliko neužrakintame automobilyje, taip tinkamai nepasirūpino jų saugumu, dėl to neblaivus T. L. be leidimo pasinaudojo automobiliu, kuriame buvo ginklai. Taipogi ir pareiškėjo nurodomos aplinkybės, kad T. L. faktiškai automobilį pavogė, šiuo atveju, esant priimtam Administracinio nusižengimo protokolui dėl pareiškėjo padaryto ANK 229 straipsnio 2 dalies nusižengimo ir jame nustatytoms aplinkybėms, neturi teisinės reikšmės. Komisija neturi pagrindo kitaip, nei kad nustatyta Administracinio nusižengimo protokole, vertinti pareiškėjo pažeidimo aplinkybes.

Ginčijamame Sprendime konstatuojama, kad pareiškėjo veiksmai – tai, jog pareiškėjas ginklus ir šaudmenis paliko be priežiūros neužrakintame automobilyje, kitiems asmenims laisvai prieinamoje vietoje, ir dėl savo nerūpestingumo sudarė sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti, sukėlė realią grėsmę žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Komisija su tokiu Policijos departamento Sprendime pateiktu vertinimu sutinka. Sprendime aptariamas pareiškėjo elgesys neabejotinai sukėlė grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, visuomenės saugumui ir viešajai tvarkai, kadangi ginklai yra padidinto pavojaus šaltiniai, ginklų ir šaudmenų palikimas lengvai prieinamoje vietoje, neužtikrinant ginklų ir šaudmenų saugojimo, reikšmingai padidino pavojų asmeniui, neturinčiam leidimo laikyti ginklus, T. L. bei aplinkiniams asmenims. Atsižvelgiant į tai, kad šaunamieji ginklai yra ribotos civilinės apyvartos objektai, jų turėjimas ir nešiojimas yra susijęs su padidinta rizika pačiam asmeniui ir aplinkiniams. Pažymėtina, kad pagal LVAT praktiką, šiuo atveju kilusios grėsmės vertinimas neturi būti siejamas su konkrečių pasekmių kilimu, pakanka konstatuoti, kad dėl daromo pažeidimo kyla teisės normoje nurodytos grėsmės reali galimybė (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. sausio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-114-492/2022). Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjas skunde nenurodė argumentų dėl galimos grėsmės žmonių gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui šiuo atveju nebuvimo.

LVAT praktikoje pažymėta, kad teisės aktų nuostatos, numatančios griežtus reikalavimus ginklų apyvartai, visų pirma skirtos prevencijai, nes šaunamieji ginklai yra ypatingi ribotos civilinės apyvartos objektai, jų savininkams ir naudotojams keliami specialūs reikalavimai, kurių tikslas užtikrinti visuomenės saugumą, išvengti šaunamojo ginklo patekimo pas asmenims, kurie neturi teisės jais naudotis bei tuo pačiu išvengti paties netinkamo šaunamojo ginklo panaudojimo. Prevenciniai šaunamųjų ginklų apyvartos reikalavimų tikslai suponuoja šaunamojo ginklo savininkų ir naudotojų aukštesnį atsakomybės standartą negu kitais, įprastų neribotos civilinės apyvartos objektų atvejais, jiems keliami itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-843-492/2015).

Komisija byloje esančių duomenų pagrindu daro išvadą, kad nagrinėjamu atveju Policijos departamentas Sprendime tinkamai įvertino nustatytas faktines aplinkybes ir teisingai taikė teisės

normas. Policijos departamento Sprendimas, kuriuo panaikintas pareiškėjo Leidimo ir Naudoto leidimo galiojimas (kitoje dalyje Sprendimas susijęs su išvestiniais iš Leidimo panaikinimo reikalavimas ir dėl jų pareiškėjas argumentų skunde neteikia) yra teisėtas ir pagrįstas, t. y. nustatyti Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punkto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimo panaikinimo pagrindai, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo skundą jame nurodytais motyvais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo A.V. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas